

De opleiding Elementaire Bouwkunde A behandelt in 12 lessen het bouwproces van A tot Z. De opleiding is bedoeld voor mensen die weinig of geen bouwkundige kennis hebben maar in het werk wel met het bouwproces in aanraking komen of deze basiskennis nodig hebben voor een vervolgopleiding. Bijzonder onderdeel van deze opleiding is een excursie naar een bouwplaats.

Excursie maakt lesstof Elementaire Bouwkunde inzichtelijk

Gerard Ugen is in het dagelijks leven architect bij architectenbureau KAOS. Al meer dan 10 jaar is hij betrokken bij de ontwikkeling van de opleiding Elementaire Bouwkunde A (EB/A). In de opleiding wordt gebruik gemaakt van tekeningen en bestek van een bestaand bouwproject. Dit project loopt als rode draad door de lesstof.

"Doel van de opleiding is om mensen die geen bouwkundige opleiding hebben en die in de praktijk geconfronteerd worden met de bouwwereld goed inzicht te geven in die wereld. Men moet kunnen communiceren, de begrippen kennen en de taal spreken. Ook het lezen van tekeningen komt daarbij aan bod. We hebben er voor gekozen om compleet te zijn. Dat betekent dat alle aspecten van het bouwproces aan de orde komen. Van grondonderzoek, funderingen en bouwproces tot en met de afwerking en tekeninglezen. Het is onontkoombaar dat er dan veel stof is. We laten veel de revue passeren, maar vragen slechts een schetsmatige kennis."

Karakteristiek aan de opleiding is de verscheidenheid aan deelnemers. Cursisten zijn onder anderen medewerkers van het Waarborgfonds, timmermannen, secretaresses van bouwbedrijven en medewerkers bij de gemeente. "Hoewel het niveauverschil soms lastig is, is de uitwisseling van kennis heel nuttig", vertelt Ugen. "Voor de docenten is deze opleiding topsport. Je moet in staat zijn vanuit een helikopter het overzicht te bewaren. Je moet het gewicht goed weten te verdelen over de diverse onderwerpen. Er is veel brede kennis vereist, maar het is een opleiding die we met veel plezier geven."

Docent Gerard Ugen wijst de cursisten op zaken die in de les aan bod zijn gekomen

Op donderdagmiddag 28 januari 2010 staan 18 cursisten van de cursusgroep Leiden kleumend van de kou voor een bouwkeet in deelgebied Klop in Alphen aan den Rijn. Hoofduitvoerder Michel Zondag van BAM Woningbouw en Senior Opzichter Theo van Schooten van Bouwadviesbureau Alphaplan leiden de groep rond over de bouwplaats. Docent Gerard Ugen wijst de cursisten op de

mogelijkheid om vragen te stellen aan de begeleiders. "Als je vragen hebt, stel ze. Nu is je kans!" Van die kans wordt gretig gebruik gemaakt.

Secretaresse levert eigen bouwproject voor excursie

Eén van de cursisten is Sarina Pelle. Ze is al vijf jaar secretaresse bij Bouwadviesbureau Alphaplan. "In de les werd gevraagd of iemand een bouwproject wist dat tijdens een excursie bezocht kon worden. Ik ben naar de directie gegaan en heb hen de vraag voorgelegd. Er werd meteen gezegd dat gaan we regelen!"

Het bouwproject van 58 woningen en 27 appartementen in Alphen aan den Rijn blijkt perfect te zijn omdat alle bouwfasen van A tot Z te zien zijn. "Leuk is ook dat de docent, uitvoerder en opzichter meelopen. Uit een boek kun je heel veel leren, maar als je het in het echt ziet blijft het veel meer bij", vindt Sarina. "Tijdens de lessen kwam ik er achter hoe weinig ik eigenlijk wist van bouwkunde. Het is een brede opleiding met veel informatie. Maar als je altijd aanwezig bent en de stof goed doorleest is het goed te doen. Thuis bereid je je voor door de syllabus te lezen en wat je niet begrijpt wordt tijdens de les uitge-

Cursist Sarina Pelle beklimt de steiger

Cursisten Elementaire Bouwkunde A overzien de bouwplaats vanaf de steiger

legd door de docent aan de hand van voorbeelden. Ik vond het een leuke opleiding en ik heb heel veel geleerd."

Excursie nuttig voor cursisten

Maarten van de Wall heeft 10 jaar in de bouw gewerkt en had een eigen timmerbedrijf voor hij bij de gemeente Rotterdam inspecteur Bouw- en Woningtoezicht werd. "Ik zat eerlijk gezegd een beetje met tegenzin bij de opleiding. Ik wil de opleiding Ambtenaar Bouw- en Woningtoezicht Primair gaan volgen en heb daarvoor een diploma EB/A nodig. Ik heb veel termen geleerd en ook zaken die ik in de praktijk niet vaak ben tegengekomen. Jammer was dat onderwerpen die voor mij niet relevant waren soms

meer aandacht kregen. De excursie is leuk. Ook al heb ik zelf veel op bouwplaatsen rondgelopen, ik heb hier toch dingen gezien die nieuw voor me waren. Ik denk dat de excursie voor veel cursisten nuttig is." Rose Roelofs, organisatiemedewerker bij de gemeente Haarlemmermeer, is het daar volmondig mee eens. "De excursie is een beetje blubberig en erg koud, maar ook erg leuk. Het spreekt meer wanneer je in een woning staat en je ziet waar men bepaalde buizen heeft aangebracht. Je snapt dan ook waarom." Bij Rose op het werk werd haar aangeraden de opleiding EB/A te doen. "Een onderdeel van mijn werkzaamheden bestaat uit contact met klanten. Ik geef informatie over het bestemmingsplan en ik geef

lichte bouwvergunningen af. Tijdens de opleiding leer je heel veel in korte tijd. Aan het onderdeel tekeninglezen heb ik veel gehad. Ook het leren van termen was zeer nuttig."

"De excursie op de bouwplaats is absoluut noodzakelijk", meent Gerard Ugen. "Je kunt niet leren zwemmen zonder in het water te zijn geweest. Voor veel mensen is de excursie een herkenningsmoment van de behandelde stof in de les. Ze kunnen vragen stellen aan de uitvoerder of de opzichter en zien zo ook de verschillende rollen op de bouwplaats."

Hoofduitvoerder Michel Zondag beantwoordt een vraag van een cursist

Projectassistenten BOB doen EB/A

Ook medewerkers van BOB hebben interesse in de opleiding. Gerda Blaauw, projectassistente voor de opleiding Ambtenaar Bouw- en Woningtoezicht, heeft net het examen achter de rug. "Ik wilde de EB/A doen omdat het raakvlakken heeft met mijn baan als projectassistente. Ik spreek dagelijks deelnemers. Wanneer zij vragen hebben is het handig om te weten waar ze het over hebben. We hadden een leuke docent die de stof enthousiast bracht. Ik vond het interessant om te zien hoe een gebouw van grondonderzoek tot aan de nok gerealiseerd wordt." Projectassistente Lenie Verhoef volgde de opleiding al eerder. "Ik vond het een boeiende, leerzame en leuke opleiding. De excursie was erg leuk. Het was een interessant project waarbij we het hele bouwproces van heipalen tot aan de afbouw konden bekijken. Zaken die we in de les hadden geleerd zagen we op de bouwplaats terug. Nu ik projectassistente voor de EB/A ben kan ik aanstaande cursisten veel beter advies geven."

Senior Opzichter Theo van Schooten geeft de cursisten uitleg voordat ze de woning van binnen gaan bekijken